

prima instanță: I. Rabei
instanța de apel: T. Duca, S. Procopciuc, E. Grumeza

dosarul nr. 2ra-1111/15

Î N C H E I E R E

06 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu
Judecătorii Iuliana Oprea, Iurie Bejenaru,

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de avocatul Pavel Zamfir în interesele lui Ursu Marian,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ursu Marin către Ungurean Alexandr și Ungurean Iulia privind încasarea datoriei și a prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 16 decembrie 2014, prin care a fost respins apelul declarate de Ursu Marian, fiind menținută fără modificări hotărîrea Judecătoriei Rîșcani din 03 iunie 2014,

c o n s t a t ă

La 03 octombrie 2013 Ursu Marin a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Ungurean Alexandr și Ungurean Iulia cu privire la încasarea datoriei și a prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, la sfîrșitul anului 2011 prin intermediul lui Răilean Eduard la reclamant s-a adresat pîrîtul Ungurean Alexandr cu propunerea de a-i procura un automobil de marca „Alfa Romeo” din Germania, convenind cu pîrîtul Ungurean Alexandr, că reclamantul îi va achita 5000 euro, iar cheltuielile pentru transportarea automobilului pînă în Republica Moldova le va achita după ce va livra automobilul.

Se arată că l-a telefonat pe pîrît și i-a comunicat că va fi nevoie încă de 1500 euro pentru cheltuielile de transportare a automobilului și pentru perfectarea actelor. Pîrîtul a căzut de acord, a fost de acord să procure automobilul și l-a asigurat că se va achita după livrare.

După ce automobilul a fost adus în Republica Moldova și transmis lui Răileanu Eduard, care este rudă cu pîrîtul Ungurean Alexandr, Răileanu Eduard l-a transportat în Federația Rusă, unde i l-a dat pîrîtului.

Susține reclamantul că ulterior s-a adresat către pîrît să-i restituie datoria de 1500 euro, dar fără succes. La momentul încheierii tranzacției cu Ungurean Alexandr nu a întocmit nici o recipisă, bazîndu-se pe faptul că pîrîtul este rudă cu Răileanu Eduard, însă consideră că faptul existenței datoriei pretinse poate fi dovedită prin proba cu martorii Ursu Vitalie, Rotaru Ruslan, Răileanu Eduard, care nemijlocit au participat la încheierea tranzacției și sunt la curent cu toate aspectele cazului dat.

Indică reclamantul că l-a telefonat pe pîrît, de cîteva ori a fost la el acasă și a discutat cu el.

La data de 14 iunie 2012 pîrîții s-au adresat la poliție precum că el i-a amenințat cu răfuială fizică și cere bani de la dînșii. În privința sa a fost pornit un proces penal. Prin ordonanța organului de urmărire penală din 27 septembrie 2012 el a fost scos de sub urmărire penală, cu clasarea cauzei.

Prin faptul că pîrîții pînă la momentul de față nu a restituit datoria și ignoră cerințele lui, consideră că i s-a produs o pagubă morală considerabilă. În afară de aceasta pîrîții s-au adresat la poliție pentru ca să fie atras la răspundere penală pentru o infracțiune, care de fapt nu a săvîrșit, care face parte din capitolul infracțiunilor grave ale Codului penal și prevede o pedeapsă privativă de liberate, fapt ce i-a cauzat suferințe psihice considerabile și familiei sale. Tot timpul cît s-a desfășurat ancheta a fost lipsit de posibilitatea de a se deplasa în afara țării, fapt care a adus la imposibilitatea de a munci și a ratat venituri.

Cere reclamantul Ursu Marin încasarea de la pîrîtul Ungurean Alexandr în folosul său suma de 1500 euro, echivalentul în lei 24 375 lei, ce constituie datoria față de el; încasarea de la Ungurean Alexandr și de la Ungurean Iulia în mod egal în folosul său a pagubei morale în mărime 100 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani din 03 iunie 2014 a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată Ursu Marin către Ungurean Alexandr și Ungurean Iulia privind încasarea datoriei și a prejudiciului moral.

Împotriva hotărîrii judecătorești din 03 iunie 2014, a declarat apel Ursu Marin la 03.07.2014, solicitînd casarea hotărîrii contestate cu emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 16 decembrie 2014 a fost respins apelul declarat de Ursu Marin, fiind menținută fără modificări hotărîrea Judecătoriei Rîșcani din 03 iunie 2014.

La emiterea deciziei instanța de apel a reținut că obiectul litigiului în speță constituie încasarea datoriei și a prejudiciului moral.

În conformitate cu prevederile art. 514 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Potrivit art. 210 alin. (1) Cod civil, trebuie să fie încheiate în scris actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice și persoanele fizice și dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1000,00 lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului.

Conform art. 211 alin. (1) Cod civil, nerespectarea formei scrise a actului juridic face să decadă părțile din dreptul de a cere, în caz de litigiu, proba cu martori pentru dovedirea actului juridic.

Instanța de apel a constatat că Ursu Marin a înaintat pretenție către Ungurean Alexandr privind încasarea datoriei în sumă de 1500 euro formată dintr-o tranzacție de vânzare-cumpărare și pretenție către Ungurean Alexandr și Ungurean Iulia privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

Astfel, probatoriul cauzei denotă faptul că referitor la suma de 1500 euro părțile nu au încheiat careva act juridic în formă scrisă, cerință obligatorie prevăzută de art.210 alin. (1) Cod civil. Prin urmare, lipsesc probe confirmative a obligațiunii pecuniare a lui Ungurean Alexandr către Ursu Marin.

Avînd în vedere nerespectarea formei scrise a actului juridic, Ursu Marin decade din dreptul de a solicitat proba cu martori pentru dovedirea actului juridic.

În această ordine de idei instanța de apel a considerat corectă concluzia instanței de fond privind respingerea pretenției referitor la încasarea de la Ungurean Alexandr în beneficiul lui Ursu Marin a datoriei în sumă de 1500 euro.

În ceea ce privește pretenția privind încasarea de la Ungureanu Alexandr și Ungurean Iulia în beneficiul lui Ursu Marin a prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei, instanța de apel a menționat că potrivit prevederilor art. 1398 alin. (1) Cod civil, cel ce acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial iar în cazurile prevăzute de lege și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Totodată, în conformitate cu dispozițiile art. 1422 alin. (1) Cod civil în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe fizic psihice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecata are dreptul să oblige persoana responsabilă la repararea prejudiciului în echivalent bănesc.

Instanța de apel a menționat că încasarea prejudiciului moral, pe motivul neachitării sumei de bani nu este prevăzută de Codul civil.

La fel nu a fost probată de către Ursu Marin nici pretenția privind încasarea prejudiciului moral de la Ungurean Iulia, avînd în vedere că apelantul nu a avut înțelegere referitor la transportarea automobilului doar cu Ungureanu Alexandr. Astfel, concluzia instanței de fond referitor la respingerea cererii privind încasarea prejudiciului material și moral este legală și întemeiată.

La 13 martie 2015, în termen, avocatul Pavel Zamfir în interesele lui Ursu Marin a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului se invocă că atât instanța de apel, cât și prima instanță nu au constatat și elucidat toate circumstanțele pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Mai invocă că, instanțele inferioare nu au ținut cont de aplicabilitatea art. 970 al Codului civil, care permite să desprindă natura juridică a raporturilor contractuale dintre recurent și intimatul Ungureanu Alexandr. Astfel, dat fiind faptul că recurentul și-a asumat obligația să aducă mijlocul de transport din Germania, iar intimatul Ungureanu Alexandr s-a obligat să-i achite prețul pentru procurarea mijlocului de transport și suplimentar cheltuielile de transport și devamare, consideră că între recurent și intimat a fost încheiat un contract de prestări servicii în formă verbală.

Suplimentar, instanțele judecătorești nu au ținut cont de dispozițiile art. 211 al. (2) din Codul civil care prevede că „Nerespectarea formei scrise a actului juridic atrage nulitatea lui numai în cazul în care acest efect este expres prevăzut de lege sau prin acordul părților”. Prin urmare, reieșind din norma citată, concluzionează că prima instanță eronat a ajuns la concluzia că între Ursu Marin și Ungureanu Alexandr nu a fost încheiat un contract cu privire la suma de 1500,00 euro, deoarece nerespectarea formei scrise a încheierii contractului de prestări servicii nu constituie o condiție de valabilitate a acestuia, ci eventual o condiție de probațiune.

La fel consideră că instanțele inferioare au apreciat probele în mod arbitrar, deoarece după cum reiese din ordonanța privind scoaterea de sub urmărire penală a lui Ursu Marin, emisă de Procuratura raionului Rîșcani din 27 septembrie 2012, anexată la materialele cauzei, s-a constatat din declarațiile date de partea vătămată Ungureanu Alexandr care este și intimatul (pîrîtul) acestei pricini, acesta a confirmat că în anul 2011 prin intermediul rudei sale Răileanu Eduard a făcut cunoștință cu Ursu Marin și Ursu Vitalie. De la aceștia a cerut să-i fie procurat un automobil din Germania și importat în Moldova. Cu Ursu Marin a convenit că îi va achita cheltuielile de transport, devamare și inclusiv automobilul în valoare totală de 5000,00 euro. Automobilul a fost importat în Moldova de Ursu Vitalie și Ruslan Perjuță. Ulterior acesta a fost exportat în Federația Rusă de Răileanu Eduard. Respectiv, aceste circumstanțe de fapt au o importanță deosebită asupra cauzei deoarece cu ajutorul acestora urma să se constate că recurentul într-adevăr are dreptul la încasarea prețului pentru serviciului prestat intimatului Ungureanu Alexandr.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către avocatul Pavel Zamfir în interesele lui Ursu Marin, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizînd actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că, argumentele recurente se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recursul declarat de către avocatul Pavel Zamfir în interesele lui Ursu Marin, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

considera recursul declarat de către avocatul Pavel Zamfir în interesele lui Ursu Marin ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursul declarat de către avocatul Pavel Zamfir în interesele lui Ursu Marin, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Iurie Bejenaru